

KIRKEN PÅ VEJ

REFORMATION 2016-2017
I FREDERICIA PROVSTI

500 ÅRS REFORMATION

"Kirken på vej"

er et fælles projekt for Fredericia Provsti, som inddrager alle provstiets sogne samt den reformerte kirke i reformationsfejringen. Udover det historiske afsæt i de 12 gudstjenester, der her er planlagt fra sept. 2016 til dec. 2017, er det tanken at enhver af gudstjenesterne også skal føre reformationens tanker ind i nutiden. Alle indbydes til at blive klogere på, hvor vi kommer fra, men også på reformationens anliggende: at vi på ny besinder os på hvad det er at være kirke. - Det er tid at gennemtænke reformationens betydning i NUTID.

REFORMATION I NUTID 2016-17

Hvad er det vi skal fejre?

2017 er 500 året for Luthers teser og det opgør, der blev begyndelsen til reformationens kirkedannelser, hvor den reformerte og den lutherske er de to store.

Men det vil være fejlagtigt af fejre Luther alene som en enestående helt. Den bevægelse, der blev skabt af reformatorerne, var en kollektiv

bevægelse i en opbrudstid. Hvor Jan Hus, Martin Luther, Calvin og Zwingli spiller hver deres afgørende rolle. Og hvor Luther havde en lang række folk omkring sig, uden hvem reformationen næppe havde vundet udbredelse: Melancton, Cranach og Katharina von Bora, Luthers hustru for blot at nævne nogle af de vigtigste. – Ikke mindst i Fredericia må vi have det udblik for reformationsfejringen, at alle kirkerne: den lutherske og den reformerte og tilmed den katolske blev dybt påvirket af reformationens opgør og nybrud.

6. SEP. 2016 BREDSTUP & PJDSTED SOGNE

25. OKT. 2016 HERSLEV KIRKE

20. NOV. 2016 EGESKOV KIRKE

1. DEC. 2016 SCT. MICHAELIS KIRKE

18. DEC. 2016 TRINITATIS KIRKE

15. JAN. 2017 REFORMERT KIRKE

11. MAR. 2017 TAULOV KIRKE

23. APR. 2017 TRINITATIS KIRKE

6. SEPT. 2017 ERRITSØ KIRKE

5. OKT. 2017 CHRISTIANSKIRKEN

16. NOV. 2017 HANNERUP KIRKE

3. DEC. 2017 LYNG KIRKE

19. 25. OG 31. JAN. 2017: FOREDRAG PÅ GYM.

1. MAR. 2017 LUTHER KABARET I HANNERUP

ET FÆLLES
INITIATIV BLANDT
PROVSTIETS
PRÆSTER OG
ORGANISTER

Læs mere om reformationsfejring i Fredericia, i Haderslev Stift og i hele landet på :

<http://www.fredericia-provsti.dk/reformation/>
<http://www.haderslevstift.dk/fokus/reformationen>

I temaartikler behandles reformationens indflydelse på <http://luther2017.dk/>

BREDSTUP & PJEDSTED SOGNE

TIRS. 6. SEPT. 2016 KL. 17

TEMA: HØST OG HUSMENIGHED:

På Rosengården, Skovbøllingvej 4, 7000 Fredericia.

Vi sættes på sporet af begyndelsen til kirken og begynder med en gudstjeneste ledet af sognepræst Ole Engberg. Temaet er høst og vi skal også høre om, hvordan urmenighederne begyndte som forsamlinger i private hjem. Derefter er der spisning i de hyggelige omgivelser efterfulgt af sange af Aakjær m. fl. Der vil blive fortalt om høsten i gamle dage på Rosengården og i landsbyer som Bredstrup og Pjedsted.

SCT. MICHAELIS KIRKE

TORS. 1. DEC. 2016 KL. 17

LUTHERS LIV OG SALMER SAMT JULEGUDSTJENESTE.

Sct. Michaelis Kirke indbyder til et festligt arrangement i to dele:

Kl 17.00: Fyraftensmøde med foredrag og fællesspisning i Michaelisgaarden. Prof. i kirkehistorie Kurt Larsen fortæller om "Luthers liv og salmer". Vi spiser mad inspireret fra reformationstiden (50kr.).

Kl 19.30: Julegudstjeneste med fokus på Luthers mange julesalmer ved kirkens præster Kristoffer Bruun Simonsen og Bjarne Hviid, samt Kurt Larsen.

TAULOV KIRKE

LØR. 11. MAR. 2017 KL. 15

LUTHERROSEN – EN KOR- OG MUSIKGUDSTJENESTE.

Fredericia Provstis kor samles denne dag til korstævne i Taulov Kirke for at synge nye korsatser og sange udgivet i samlingen "Lutherrosen", hvor bl.a. Willy Egmosse og Birgitte Buur har skrevet melodier. Kirken og sognegården vil fyldes med sang og musik under ledelse og instruktion af Birgitte Buur og Dorthe Gade. De nye sange fra "Lutherrosen" bærer musikgudstjenesten kl. 15, hvor også kirkens præster Bente Hjul Johannessen og Lars Seeberg medvirker. Der vil efterfølgende være et traktement i Sognegården.

CHRISTIANSKIRKEN

TORS. 5. OKT. 17 KL 16.30

DET GRUNDTVIGSKE – SALMESANGENS FORNYELSE.

En gudstjeneste ved kirkens præster: Børge Munk Povlsen, Elin Skoven og Eva Jerg. Vægten ligger denne gang på den grundtvigske fornyelse af salmesangen. - Om salmen som menighedens åndedræt – og en manifestation af Guds nærvær.

Der serveres et let traktement i Christianshus. - "Er vor Gud så fast en borg?" spørges der til sidst, når forfatter og religionsforsker Iben Krogsdal fortæller om rejsen ind i Luthers salmelandskab, og om hvordan hun som menneske af en helt anden tid end Luthers har nydigtet en række af dem.

TRE ÅBNE FOREDRAG PÅ GYMNASIET

I forbindelse med reformationsmarkeringen indbyder Fredericia Gymnasium til tre åbne foredrag i januar 2017:

Torsdag den 19. jan. kl. 19: Lektor Andreas Molander: **Katolicisme og protestantisme** – de centrale forskelle.

Onsdag den 25. jan. kl. 19: Lektor Randi Lemming Mikkelsen og lektor Anne Majlund Bloch: **Billedstorm** belyst historisk og aktuelt.

Tirsdag den 31. jan. kl. 19: Lektor Martin Lau Djursaa og uddannelsesleder Laila Selch Jensen: **Luthers syn på musik og den danske salmetradition:** Kingo, Grundtvig, Ingemann m.fl.

Se mere på: www.fredericia-gym.dk

HERSLEV KIRKE

TIRS. 25. OKT 2016 KL. 17

EN GUDSTJENESTE I MIDDELALDEREN Den smukke kirke i Herslev fra 11-1200 tallet indbyder til en gudstjeneste med træk fra messen, som den blev fejret før reformationen. Under denne gudstjeneste kan man bl.a. opleve Fadervor mm på latin, munke-sang og levende lys. Lars Seeberg leder gudstjenesten. Derefter fællesspisning i forsamlingshuset og foredrag ved professor Brian McGuire om "Den mørke middelalder?" Middelalderen har fået et dårligt ry, men i virkeligheden var middelalderen også en lys tid, hvor kristendommen bidrog til et rigt og åbent kulturliv.

TRINITATIS KIRKE

SØN. 18. DEC. 2016 KL. 16

JULEMESSE MED BISKOPPEN.

En julegudstjeneste, som den kunne have fundet sted i årene efter reformationen med vægt på musik, messesang og prædiken som på Luthers tid. Udover biskop Marianne Christiansen medvirker sognepræst Elli Krog Foldager, kirkens kor og organister og en messingkvintet fra Slesvigske Musikkorps. Der bliver en kort introduktion i sognegården kl. 15.15-15.45, hvor vi bl.a. lærer Luthers trossalme, "Vi tro, vi alle tro på Gud". Efter gudstjenesten bydes på en god suppe, og biskoppen vil holde en bordtale, hvor hun vil fortælle om sangens betydning i kirke og folk.

TRINITATIS KIRKE

SØN. 23. APR. 2017 KL. 16

KANTATEGUDSTJENESTE: BACHS PÅSKEKANTATE.

Vi skal høre Luthers ord og Bachs store musik i påskekantaten: Christ lag in Todesbanden – på dansk kendt som "I dødens bånd vor Frelser lå". I bibeltekster og prædiken, i musik og salmer gennemspilles påskens kamp på liv og død. Sognepræst Bent Andreasen medvirker sammen med et stort kor.

Der er kl. 15.15-15.45 i sognegården en introduktion til Bachs kantater ved organist Niels Erik Aggesen. – Efter gudstjenesten bydes på et let traktement og en bordsamtale mellem kunstner Nis Schmidt, som er katolik og Bent Andreasen: Reformationen – en misforståelse eller et nødvendigt opgør?

HANNERUP KIRKE

TORS. 16. NOV. 2017 KL. 17

ET BUD PÅ FREMTIDENS GUDSTJENESTE: MESSY CHURCH.

Oplev et bud på en mere fri gudstjenesteform med bønner og stilhed, musik og bevægelse i Hannerup Kirkes smukke og utraditionelle kirkerum. "Messy church" er betegnelse for en fri og åben gudstjenesteform der bæres af nøgleord som: gæstfrihed, kreativitet og fest. Tanken er, at man kan komme ind fra gaden og falde ind i gudstjenestens fællesskab. Kirkens tre præster Kirsten Nielsen, Karina Dahmann og Søren Thorsen medvirker. Efter gudstjenesten indbydes alle til at gå med i Sognegården. Under overskriften "Hvis kirken var et måltid!" laves pizzaer, der kan symbolisere noget af det, vi får med os fra gudstjenesten.

ANDRE LUTHER ARRANGEMENTER

MUSIKALSK LUTHER KABARET:

HVA SÅ LUTHER...

1. marts kl. 19.30 i Hannerup Kirke. Genem 12 sange med tekster af Holger Lissner fortælles historien om Luthers liv og virke på en farverig måde. Lutherbandet består af: Betty Arendt, sang, Peter Arendt, orgel, Søren Andresen, klaver, Anders Pedersen, slagtøj, Per Vibskov, bas og Christian Arendt, guitar.

SIGURDS LUTHER FORTÆLLING i børnehøjde får indbudte skoleklasser fra de yngste klassetrin lejlighed til at opleve den 18. maj på Fredericia Teater.

LUTHER PÅ VOLDEN Der bliver en dag i 2017, hvor vi "reformerer volden". Reformationens ideer. I byens gader, på

EGESKOV KIRKE

SØN. 20. NOV. 2016 KL 10

ADVENT OG ORDET I CENTRUM.

Egeskov kirke tager forskud på advent. Sognepræst Lise Rind leder gudstjenesten, med ordet i centrum og bønner, tekster og forkyndelse på et forståeligt dansk. Der bliver også messesang og Luther salmer på de originale melodier. Der er musik ved kirkedøren, levende lys og folk i middelalderdragter. En gudstjeneste på sporet af det nye i den lutherske gudstjeneste. Efter gudstjenesten fortsættes i Egeskov Præstegård. Bent Andreasen fortæller om: Hvad er det vi skal fejre? Om reformationens DNA – og om en kirke sat i bevægelse". Vi slutter med spisning og Luther mad. Tilmelding nødv.

REFORMERT KIRKE

SØN. 15. JAN. 2017 KL. 14

NADVERGUDSTJENESTE, FRIHED OG ET MÅLTID MAD.

Den Reformerte Menighed i Fredericia, Dronningensgade 87 indbyder til en eftermiddag i tre dele: Først en reformert reformatorisk gudstjeneste med nadver som emne og med fælles nadverfejring. Anden del hedder: Spotlight - Frihed. – Vi belyser frihed fra mange sider – også aktuelt. Eftermiddagen slutter med et måltid med pølser. Baggrunden er "Wurstessen" et pølsemåltid i Zürich, hvor protestanter brød fastetidens forbud mod at spise kød, og i 1522 satte reformationen i gang i Schweiz.

ERRITSØ KIRKE

ONS. 6. SEPT. 2017 KL. 17

DE GUDELIGE VÆKKELSER – OG BRORSONS SALMER.

Vi skal opleve træk af en "omvendelsesgudstjeneste", hvor vi vil blive klogere på det, som vækkelserne satte i gang i vort land. Vi skal bl.a. synge Hans Adolf Brorsons smukke, inderlige og billedrige salmer. Efter gudstjenesten, der ledes af Tine Schmidt Lorenzen, vil vi spise sammen i Erritsø Sognehus. Der rundes af med et foredrag kl. 19.30 der vil handle om myndige lægfolk, der tager ansvar og lader kirkeliv gro nedefra. Vi skal høre om de gudelige vækkelser som en folkelig drivkraft. – Og stille spørgsmålet: Finder vi den i dag?

LYNG KIRKE

SØN. 3. DEC. 2017 KL 20

BØNNER OG TEKSTER, STILHED

"Midt i livet er vi stedt" - sådan hedder en af Luthers salmer. Og det er jo vort vilkår. Vi er bundet sammen med andre i tid og rum. Dette vilkår har både sine lyse og mørke sider. Denne aftengudstjeneste er en meditation over, hvor Luther fandt trøst i livsangsten, hvor han så lyset i mørket. Luthers opfattelse af verden er ikke vores, men vi kan oversætte hans tanker og blive beriget ved hans stærke tro. Bønner og tekster efterfølges af stilhed og tid til eftertanke. Der vil være tekstlæsninger og refleksioner ved sognepræsterne Anne-Marie Steensig og Susanne Knudstorp samt salmesang, orgelmusik og mulighed for lystænding under træet i den fine, nye Lyng Kirke.

torve og pladser og på volden vil man på en sjov og lærerig måde støde ind i noget af det, som reformationen har betydet - og betyder. - Nærmere info følger.

2017 UDVALGET

Reformationsfejringen i Fredericia er tilrettelagt af en arbejdsgruppe i provstiet, som består af: sognepræsterne Lars Seeberg, Eva Thorgaard Jerg, Ole Engberg, Kirsten Højstrup Nielsen, Bente Hjul Johannessen, Bent Andreasen og Sabine Hofmeister, Den reformerte Kirke – og i samarbejde med organisterne repræsenteret af Niels Erik Aggesen og Birgitte Buur. Udvalget har planlagt dette forløb, hvor hver af de 12 kirker har udfyldt hver deres del.